

2020-11-05
Ku2020/02344

Kulturdepartementet

Myndigheten för press, radio och tv
Arenavägen 55
121 77 Johanneshov

Uppdrag till Myndigheten för press, radio och tv att analysera behovet av att synkronisera tillståndsperioderna för analog och digital kommersiell radio

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Myndigheten för press, radio och tv att analysera behovet av att synkronisera tillståndsperioderna för analog och digital kommersiell radio för att öka effektiviteten och förutsebarheten för radioföretag med verksamhet i Sverige. I uppdraget ingår att analysera på vilka sätt en synkronisering kan uppnås och beskriva konsekvenserna av olika alternativ. Myndigheten bör inhämta synpunkter från berörda radioföretag. Om myndigheten kommer fram till att det finns behov av ändrad lagstiftning ska författningsförslag lämnas.

Uppdraget ska redovisas till regeringen (Kulturdepartementet) senast den 1 februari 2021.

Bakgrund

I 13 kap. radio- och tv-lagen finns regler för tillståndsgivning för analog respektive digital kommersiell radio. Tillstånd att sända analog och digital kommersiell radio ges av Myndigheten för press, radio och tv. Tillstånden gäller i åtta år, men om det finns särskilda skäl får myndigheten besluta att ett tillstånd ska gälla för kortare tid. Tillståndsgivningen skiljer sig åt mellan analoga och digitala sändningar. I båda fallen ställer radio- och tv-lagen upp vissa grundläggande krav på tekniska och finansiella förutsättningar som ska vara uppfyllda av den som ansöker om ett tillstånd.

Tillstånd för analog kommersiell ljudradio ska ges till den av de sökande som uppfyller kraven och som har angett den högsta sändningsavgiften. Vid fördelningen av tillstånd för digital kommersiell radio ska Myndigheten för press, radio och tv i stället beakta att utrymmet för sändningarna ska kunna tas i anspråk för olika programtjänster så att sändningarna kommer att tillgodose olika intressen och smakriktningar, för såväl nationella som lokala programtjänster och till flera av varandra oberoende programföretag. För dessa tillstånd utgår inte någon sändningsavgift.

Det finns i huvudsak två större aktörer med tillstånd för kommersiell radio, Bauer Media och NENT Group. Dessa företag har tillsammans den stora merparten av samtliga analoga och digitala tillstånd för kommersiell radio. De nuvarande tillstånden för analog kommersiell radio beslutades av Myndigheten för press, radio och tv och började gälla i augusti 2018 och löper t.o.m. juli 2026. För första gången beslutade myndigheten om tre nationella tillstånd och 35 regionala och lokala tillstånd.

Nationella och regionala tillstånd för digital kommersiell radio började gälla i oktober 2014 och löper t.o.m. september 2022. Sex programbolag har tillstånd att sända 21 nationella och fyra lokala eller regionala programtjänster. Tillstånden för nationella digitala sändningar innehåller villkor om en successiv geografisk utbyggnad av sändningarna. Tillståndshavarna har dock vid flera tillfällen begärt och beviljats anstånd från att bygga ut sändningarna. Först sommaren 2019 inleddes ordinarie sändningar. Enligt nuvarande tillståndsvillkor ska sändningarna för den grupp av tillståndshavare som först inledde sina sändningar nå minst 50 procent av befolkningen den 1 juli 2020 och sedan öka till 75 procent av befolkningen den 1 juli 2021. För den andra gruppen tillståndshavare gäller att 35 procent av befolkningen ska nås av sändningarna den 1 oktober 2020 och 50 procent av befolkningen den 1 oktober 2021. Enligt uppgifter från NENT Group har deras digitala sändningar 250 000 lyssnare per vecka.

Regeringen meddelar tillstånd för Sveriges Radio AB (SR) att sända analog och digital ljudradio. De analoga tillstånden gäller nationella sändningar som kan tas emot av minst 99,8 procent av den fast bosatta befolkningen. SR:s kompletterande tillstånd med rätt att sända digital ljudradio innebär en rätt att sända i Stockholm, Norrbotten, Göteborg och Malmö. För det fall att SR mot bakgrund av utvecklingen på radiomarknaden under tillståndsperioden vill utöka de digitala sändningarna till ytterligare områden kan SR ansöka om

kompletterande sändningstillstånd hos regeringen. Nuvarande sändningstillstånd gäller t.o.m. december 2025. Därefter kommer tillståndperioderna för public service-företagen vara åtta år.

Genom Europaparlamentet och rådets direktiv 2018/1972 om inrättande av en kodex för elektronisk kommunikation införs krav på att bilradiomottagare i nya fordon från och med den 21 december 2020 ska kunna ta emot radiotjänster som tillhandahålls via digital markbunden radiosändning.

Regeringen har bedömt att det vore önskvärt om public service-företagens tillståndsperioder är synkroniserade med övriga tillstånd att sända tv som Myndigheten för press, radio och tv meddelar (prop. 2017/18:261 s. 49). I betänkandet En moderniserad radio- och tv-lag – genomförande av ändringar i AV-direktivet (SOU 2019:39) bedömer utredningen att tillståndsperiodens längd för public service och kommersiell tv bör vara synkroniserad för att underlätta tillståndsgivningen.

Skälen för regeringens beslut

Kommersiell radio är en viktig del av den svenska mediemarknaden. Regeringen vill bidra till en livskraftig nationell kommersiell radiomarknad genom att främja goda villkor, god konkurrens och mångfald. För den kommersiella radion är det värdefullt med långsiktiga och stabila villkor.

Den tekniska utvecklingen och nya medievänor innebär att radioföretagen använder en rad olika utsändnings- och distributionsmöjligheter för samma innehåll. De tillståndspliktiga sändningarna är fortsatt viktiga för radiobranschen. Fram till nyligen skedde tillståndspliktiga sändningar nästan uteslutande i det analoga FM-nätet. De två större aktörer som innehar majoriteten av tillstånd för analog kommersiell radio påbörjar dock nu en utbyggnad av digitala sändningar. För lyssnarna kommer det sannolikt inte alltid vara tydligt om mottagning sker av digitala eller analoga sändningar. Det kan därför finnas en fördel för lyssnarna att tillståndsperioderna är synkroniserade. Det finns också skäl att analysera om tillståndsgivningen kan effektiviseras utifrån de nya förutsättningarna, liksom om förutsebarheten för radioföretagen kan ökas.

På regeringens vägnar

Amanda Lind

Filippa Arvas Olsson

Kopia till

Statsrådsberedningen
Justitiedepartementet/L6
Finansdepartementet/Ba
Näringsdepartementet/MK
Infrastrukturdepartementet/D
Post- och telestyrelsen
Bauer Media AB
DB Media AB
NENT Group
Norrköpings Radio & Co AB
NRJ Sweden
Nya Radio City AB
Radio Nova AB
Skärgårdsradion AB
Svenska medietjänster AB
Sveriges Radio AB